

morali ugovarjati zoper veleizdajske namene petardistov. Da se to ni zgodilo, temveč da je predsednik municipijske delegacije dr. Dampieri poln milosti govoril „o nepremišljencih, kateri v svoji zmoti ne spoznajo, da na tak način onečaste ideale, katerim morebiti mislijo služiti, to dokazuje, da tržaško avtonomno zastopstvo tudi pri tej priliki ni odnehalo od onega podpiranja iridente, katero smo ne zdavnej na drobno opisali. Ta okolnost bistveno slabi izjavo municipalne delegacije, katera sme biti prepričana, da sto izjavo nikogar ni premotila.“

Še oistreje pa piše ravno ta list dne 4. t. m. povodom objave razpusta tržaškega iridentovskega društva „Progresso“: „Presse“ piše: Razpust društva, „Progresso“ v Trstu naj tamošnim sramožljivim in nesramnim iridentistom služi v znamenje, da je mera prepolna in da ima državna vlada voljo, z vso odločnostjo postopati zoper protiavtstrijske namene in zoper veleizdajsko rovanje, ako ravno jih gotovi gospodje v Trstu začasno ne stavijo v prvo vrsto ali celo po farizejsko zanikavajo. Ne samo one malopridneže, ki po cestah pokladajo petarde, mora doseči roka pravice, temveč tudi one elemente, kateri napade z petardami samo zato obsojajo, ker se po njih znani „ideali“ na nedostojen način izražajo, se morajo s primerno resnobo opomniti na dolžnosti avstrijskega domoljuba.

Razpuščeno društvo „Progresso“ bilo je gnjezdo za salonski iridentizem in kot tako v tesni zvezi z veliko skupino tržaškega mestnega zastopa. Ta bode sedaj vedel, da vlade ni volja še dalje trpeti onih dvoumnosti, katerih se je ta častivredna korporacija do sedaj znala posluževati z redko spretnostjo.

Iridentizem vsake vrste se mora v emporiji ob adriji zatreti brez usmiljenja! Tako vladno glasilo. Opomin je dosti resen, naj mu sledijo še dejanja.

Povodnji na Češkem.

Koncem poprejšnjega in začetkom ravno minulega tedna, dežvalo je na Gornjeavstrijskem in posebno še na Češkem tako grozovito, da so nastale, izrekoma ob Moldavi, tolike povodnji, kakoršnih se ne spominja nihče na progi Budjevice-Praga. Povsod preplavljene so polja in sela, spodkopane ceste in železnice, porušena poslopja in utopljenih veliko ljudi.

Najhujše prizadeta je Zlata Praga, kjer je med drugimi porušen starodavni zidan z dragocenimi spominki kinčan Karolov most.

Nikomur se še sanjalo ni, da bi sila vode tej zgodovinski stavbi kedaj mogla kaj prizadeti, ker izrekli so se strokovnjaki svoj čas, da ne bode moč te stavbe podreti drugače, kakor z razstrelivom.

Minuli četrtek zjutraj krog 5. ure porušila sta se nenadoma dva srednja oboka Karolovega mosta, ljudje so hodili in vozili čezenj, kakor navadno, zavolj zgodne ure k sreči ne zelo gosto. S kosom mostu padlo je v Moldavo več ljudi in gotovo tudi jeden mlekarški voz z vozniki in živino vred. Pripoveduje se, da so trije kovaški učenci za rano prosili svojega mojstra, da bi si smeli iti ogledat povodenj. Prišedši do Karolovega mosta, ostane jeden s strahu pred veliko povodnijo pred mostom pri Karolovem spominku, ostala dva pa stečeta takoj na most in si ogledavata valove, čez malo trenutkov zagromi most, ki je zidan na 17 stebrih na sredi v vodo in z delom mostu vse kar je bilo na njem.

Karolov most, kinč Zlate Prage, zidal se je 144 let. Temeljni kamen stavil se mu je dne 9. julija l. 1357. Zidarski mojster, ki je dobil po kralju Karolu IV. naročilo zidati, imenoval se je Peter Arler. Dokler je kralj Karol živel, napredovala je zgradba vsled kraljeve radodarnosti dobro, po smrti njegovi pa se je gradilo počasi.

Dragoceni zgodovinski spominki napravili so se v teku stoletij in marsikateri spominki bili so priča krvavih bojov v Pragi, izrekoma za čas husitskih bitek, ki so češkemu narodu sekale toliko krvavih ran.

Pa vrnimo se nazaj k mestu tolikih nesreč: Nižje ležeči deli Prage, izrekoma otoki, so vsi pod vodo, ljudje bežali so v višje dele poslopij, kolikor sploh moč vrši se promet s čolni, požarna bramba rešuje ljudi iz prostorov pod vodo, dovaža jim živeža in pomaga, kjer in kolikor more. Tudi vojaštvo pomaga neprenehoma. En čoln s pijonirji je prehitela povodenj, jih odnesla in nikjer ni več sledu za njimi, časniki naznanjajo imena ponesrečenih. Promet na železnicah moral se je ustaviti na mnogo krajih, ker je postal ali nemogoč ali pa zelo nevaren.

Kakor pri vsaki nesreči bil je tudi pri tej cesar prvi, ki je prihitel na pomoč s tem, da je ponesrečenim naukazal podpore 10.000 gld.

Da bi pač tolika nesreča pripomogla Češki k narodnemu miru!

Naši dopisi.

Z Dunaja 7. sept. 1890. (Povodenj). Strašno nesrečo je previdnost božja poslala čez tla naših sevrnih dežel. Zaradi neprenehljivega, skoraj 40dnevnega deževanja, narasla je mogočna Donava s pomočjo Inna in Travnice in drugih potokov ter stopila čez svoje brege in uničila sosedne mesta, kakor tudi zasula in razdrla poljske pridelke po gornjem in nižjem Avstrijskem.

Pretečeni teden sem imel priliko te žalostne katastrofe z lastnimi očmi ogledati. Peljal sem se po dovršitvi svojega posla ob Donavi iz Pasove nazaj po parobrodu in bile so nam vse postaje zginele zaradi silne Donave. Po nižje ležečih trgih molil je samo zvonik iz preplavajoče Donave. Zdelo se mi je, kakor da sem v Noetovi barki, ko vidim, da tu in tam sede prebivalci na strehah